

PREVENTIVNÍ PROGRAM (MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM)

ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PP	Základní škola, Nerudova 9, České Budějovice
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Zdeněk Šrom
Telefon na ředitele	602 655 570
E-mail na ředitele	zdenek.srom@zsnerudova.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Lenka Pfefferová
Telefon	387 422 506
E-mail	lenka.pfefferova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí: 7.15 – 7.45 h čtvrtek: 13.00 – 13.30 h (jiný termín lze domluvit telefonicky nebo e-mailem)

Jméno a příjmení výchovního poradce (pro 2. st.)	Mgr. Markéta Šedivá
Telefon	387 422 506, 725 900 174
E-mail	marketa.sediva@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	středa: 8.00 – 8.45 h pátek: 10.00 – 10.45 h (jiný termín lze domluvit telefonicky nebo e-mailem)

Jméno a příjmení výchovního poradce (pro 1. st.)	Mgr. Brigita Kubešová
Telefon	387 022 301, 775 156 300
E-mail	brigita.kubesova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí: 8.00 – 8.45 h pátek: 11.00 – 11.40 h (jiný termín lze domluvit telefonicky nebo e-mailem)

Jméno a příjmení speciálního pedagoga	Mgr. Vladimíra Beranová
Telefon	387 022 302
E-mail	vladimira.beranova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	pondělí - pátek: vždy po předchozí domluvě

Jméno a příjmení sociálního pedagoga	Mgr. Alena Paroubková, Dis.
Telefon	604 930 117
E-mail	alena.paroubkova@zsnerudova.cz
Konzultační hodiny	úterý, čtvrtek, pátek: vždy po předchozí domluvě

Jméno a příjmení asistenta pedagoga	Vladislava Vítovcová (II.C) Ludmila Suchopárová (IV.C) Tereza Čejková (V.A) Lucie Sládková (VI.B) Radka Vycpálková (VI.D) Dana Špirochová (VI.E) Lucie Pilbauerová (VI.F) Zina Lexová, Dis. (VII.F) Jana Opršalová (IX.C)
-------------------------------------	---

Jméno a příjmení školního asistenta pro ZŠ	Helena Sládková
--	-----------------

	Počet tříd	Počet žáků
ZŠ – I. stupeň	25	576
ZŠ – II. stupeň	23	558
Celkem	48	1134

Použité zkratky:

PP – preventivní program

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, STANOVENÍ CÍLŮ PP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

ZŠ Nerudova České Budějovice patří mezi starší městské sídlištní školy, v roce 2004/2005 byla sloučena se ZŠ Čechova České Budějovice. Zvláštní pozornost je věnována péči o nadané žáky. Specializované třídy mají rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů – zde jsou žáci se zájmem o tyto předměty z celého města, i jeho okolí.

Škola úzce spolupracuje s lékaři, Policií ČR, kurátory pro mládež – u žáků s vyšším počtem neomluvených hodin. Problematice je věnována velká pozornost ve vedení školy i ve Sdružení rodičů a přátel školy.

Legislativa:

- Školský zákon (č.561/2004)
- Zákon o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů (č.563/2004)
- Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona (č.562/2004)
- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (č.72/2005)
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (č.65/2017)
- Zákon o sociálně – právní ochraně dětí (č. 359/1999)

Dokumenty MŠMT:

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. 21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j.: 21291/2010-28)
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Krajská strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-20

2. Informace od pedagogů

Prevenci sociálně patologických jevů žáků naší školy je věnována dlouhodobá systematická pozornost. V rámci školního vzdělávacího programu se problematika protidrogové výchovy promítá do všech vyučovacích předmětů a je všemi vyučujícími realizována (viz www stránky školy – poskytnutí základních informací, výchova ke správnému životnímu stylu, řešení různých modelových situací, vytváření postojů, formulování správného vlastního názoru aj.). Vyučující jsou pravidelně seznamováni s novými materiály z oblasti prevence – metodickými pokyny MŠMT a jiných institucí. Vyučující mají dostatek informací o tom, jak by měli reagovat v případě zjištění sociálně patologických jevů ve třídě nebo ve škole. Zároveň jsou seznámeni s tím, jak situacím předcházet a na co se zaměřit při plnění tohoto úkolu. Důraz klademe na posílení a prohloubení práce třídního učitele s kolektivem třídy a na vytvoření dobrého vztahu učitel – žák. Situace v oblasti sociálně patologických jevů je hodnocena vyučujícími i žáky jako dobrá.

3. Informace od rodičů

Škola získává informace od rodičů na třídních schůzkách, při telefonních hovorech a prostřednictvím e-mailové korespondence školního metodika prevence, výchovných poradců, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga. Konzultační hodiny, telefonní čísla a e-mailové adresy školního metodika prevence, výchovných poradců, speciálního pedagoga a sociálního pedagoga rodiče naleznou na nástěnkách ve škole a na internetových stránkách školy. Zde jsou rodiče informováni i o jednotlivých akcích pro děti v rámci prevence, o činnosti školního metodika prevence, výchovných poradců a o možnostech poradenství.

4. Informace od žáků

Na škole pracuje Rada dětí, která je složena ze zástupců jednotlivých tříd. Schůzky Rady dětí se konají jednou za měsíc. Zde se vždy hodnotí akce uplynulého měsíce, projednávají se připomínky a náměty žáků. Dva žáci jsou i členy Dětského městského zastupitelstva města České Budějovice. Žáci mohou kontaktovat školního metodika prevence prostřednictvím e-mailu, schránek důvěry umístěných na chodbách školy, osobně nebo přes aplikaci „Nenech to být“. Sociální klima školy hodnotí žáci pozitivně.

5. Hodnocení PP minulého školního roku

Preventivní program byl realizován podle plánu.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Hlavním cílem programu je omezit nebezpečí, které pro jedince i pro společnost představuje zneužívání návykových látek, šikana a ostatní sociálně patologické jevy. K tomu je nutné:

- seznámit žáky s nebezpečím šikany a kyberšikany
- zabránit problémům s užíváním drog, předcházet vzniku závislosti na drogách
- zabránit distribuci drog ve škole
- snížit růst závislosti dětí na tabákových výrobcích
- mimořádnou pozornost věnovat problematice prevence šikany a agresivity u žáků
- zvyšovat znalosti o negativních účincích kouření, alkoholu a drog
- vychovávat a vzdělávat mládež tak, aby získala dovednosti potřebné pro život, schopnost čelit sociálnímu tlaku, rozvíjet pozitivní sebejistotu, přejímat zodpovědnost za sebe a za své chování
- učit žáky zvládat různé životní konflikty a problémy
- zlepšit zapojení žáků v mimoškolní činnosti (nabídka atraktivních kroužků) – tím organizovat smysluplné využití volného času a předcházet problémům
- aktivněji využívat komunikačních kanálů – schránky důvěry a e-mailové komunikace
- organizovat sportovní akce, poznávací zájezdy, adaptační kurzy a kulturně společenské akce
- zvyšovat informovanost pracovníků školy o aktuální situaci v oblasti sociálně patologických jevů
- zvyšovat informovanost rodičů o poradenských možnostech školy i ostatních institucí

C. PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Cíle, které stanoví PP, se týkají všech pedagogických pracovníků, zejména však učitelů výchovy ke zdraví, občanské výchovy, přírodopisu, chemie a tělesné výchovy. Na 1. stupni prolíná problematika sociálně patologických jevů všemi předměty. Proto jsou učitelé seznámeni s úkoly PP.

Prostředky a metody naplňování těchto cílů:

- postup podle Metodického pokynu ...
- upravovat školní řád v souladu s ochranou zdraví žáků
- průběžně doplňovat knihy a filmové pořady z oblasti sociálně patologických jevů
- důsledně sledovat absenci žáků, dělat pravidelné vyhodnocení
- sledovat zásadní změny v psychickém a fyzickém stavu žáků (změna zájmů, kamarádů, oblékání, postojů k blízkým únava, apatie aj.)
- vést písemné záznamy o aktivitách školy, o celkovém hodnocení prevence
- úzká spolupráce všech vyučujících se školním metodikem prevence a vedením školy v oblasti sociálně patologických jevů
- zajišťovat práci kroužků v době mimo vyučování
- vhodně zařazovat problematiku sociálně patologických jevů do jednotlivých předmětů (součást učebních plánů)
- seznámit se s aktualizovanou podobou preventivního programu
- poskytovat poradenskou službu
- podávat informace interního charakteru, mechanismy spolupráce zainteresovaných osob aj.:
- využívat sociálního pedagoga

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Vzdělávání pracovníků je v souladu s plánem školy, další aktivity se budou řídit nabídkami školících zařízení (NIDV, ZVaS, KÚ aj.) a bude vyjádřeno při hodnocení.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Zpráva o plnění PP 2020-2021	říjen 2021	ŠMP	všichni
Seznámení s PP 2021-2022	listopad 2021	ŠMP	všichni

3. Plán vzdělávání školního metodika prevence v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Školní metodik prevence se zúčastní akcí Pedagogicko-psychologické poradny pro školní metodiky prevence a dalších akcí školících pracovišť.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
konference	říjen 2021	KÚ JčK

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Úkoly:

- poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace o sociálně patologických jevech
- seznámit s aktualizovanou podobou PP
- poskytovat poradenskou službu
- aktualizovat informace ve Školní preventivní strategii (ve sborovně)
- seznámit s postupy řešení rizikového chování u dětí

Počty pedagogických pracovníků	Celkem	Podílející se aktivně na prevenci
Vedení školy:	3	3
Učitelé	72	72
Vychovatelé	11	11
Speciální pedagog	1	1
Asistent pedagoga	9	9
Sociální pedagog	1	1

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností školního metodika prevence, možnostmi spolupráce a preventivním programem

Rodiče se mohou s PP seznámit na www stránkách školy, kde mají i hodnocení prevence za uplynulý školní rok.

Při spolupráci s rodiči je třeba:

- seznámit rodiče s termíny s konzultací školního metodika prevence
- důsledně informovat rodiče žáků o problematice sociálně patologických jevů (na třídních schůzkách)
- individuální zájemce z řad rodičů informovat o zařízeních zabývajících se prevencí a léčbou sociálně patologických jevů
- seznámit rodiče se záměry vedení školy v boji proti sociálně patologickým jevům
- spolupracovat s Radou rodičů a pravidelně ji informovat
- okamžitě jednat s rodiči při potvrzení podezření výskytu sociálně patologického jevu (zapojit rodiče do prevence)

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Informace pro rodiče žáků o problematice sociálně patologických jevů		Třídní učitel
Seznámení rodičů s termíny konzultací školního metodika prevence	www stránky	Třídní učitel
Spolupráce s Radou rodičů a její informování	průběžně	Školní metodik prevence

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Dny otevřených dveří		všichni
Vánoční besídka	prosinec	TU
Zahradní slavnost	červen	všichni

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností školního metodika prevence, možnostmi pomoci a preventivního programu

Veškeré potřebné informace o školním metodikovi prevence mají žáci na stránkách školy, průběžně je o problematiku sociálně patologických jevů doplňován školní řád. Žáci mohou kdykoliv zajít do kabinetu školního metodika prevence a domluvit si konzultaci, aby byl dostatek času a klid na probrání problému. Na škole fungují schránky důvěry. Žáci se mohou se svými problémy (školními i domácími) obrátit na školního metodika prevence prostřednictvím schránek důvěry nebo aplikace Nenech to být, nebo na kteréhokoliv učitele, jemuž věří. Proto se všichni snažíme o prohloubení vztahu učitel-žák.

2. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku: např. zvyšování sebevědomí žáků, komunikativní dovednosti, konstruktivní řešení problémů, schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt a některých nových náboženských směrů, ...)

Priority u jednotlivých kategorií žáků

1., 2., 3. ročník:

- včasné odhalování specifických poruch učení a chování (spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou)
- vytváření příznivého psychosociálního klimatu ve škole
- výchova ke zdravému životnímu stylu a základům etické a právní výchovy
- osvojit si bezpečné chování doma i na ulici
- seznámit žáky s působením médií a jejich vlivem na názory dětí
- nabídka školních kroužků

4., 5. ročník:

- výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů
- vytvářet u žáků správný hodnotový systém
- vytvářet solidní podmínky pro žáky s poruchami učení a chování
- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vyloučení rizik, alkohol, kouření (zdravotní a ekonomický dopad, způsoby odmítání tabákových výrobků, o reklamě aj)
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas
- upozornit na problematiku kyberšikany – platí až do 9. ročníku

6. ročník:

- zaměřit se na komunikační schopnosti, konflikty a jejich řešení
- výchova ke zdravému životnímu stylu (škodlivost alkoholu a kouření)
- rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů
- vytvářet solidní podmínky pro žáky s poruchami učení a chování
- gamblerství, šikana, kyberšikana
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas – kroužky
- adaptační kurzy

7. ročník:

- vysvětlení pojmu droga, fyzická a psychická závislost, stadia závislosti
- důvody užívání drog, nebezpečí drog, zdravotní účinky
- řešení životních situací, konflikty a jejich řešení
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit na volný čas

8. ročník:

- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků
- vztah: droga – sex – AIDS – kriminalita
- kontakt s drogou, její odmítání
- drogy ve společnosti
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- včasná a důsledná spolupráce s rodiči
- nabídka aktivit pro volný čas
- důvěryhodné a dostupné poradenství
- rozvíjet problematiku možností zneužití mobilu a počítače

9. ročník:

- zaměřit se více na problematiku výtržnictví, extrémismu, rasové nenávisti
- orientace na kvalitu postojů a chování
- zvýšenou pozornost věnovat rizikovým skupinám žáků
- nabídka aktivit pro volný čas
- systematická profesní příprava
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči
- dostupné poradenství

2. 2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

Jedná se o programy cíleně zaměřené na řešení výskytu konkrétních sociálně patologických jevů - násilí, šikana, výskyt a zneužívání drog včetně alkoholu a tabáku, rasismus a jiné projevy netolerance, na které budou navazovat další aktivity podle aktuálního vývoje situace. Pro každý jednotlivý jev a třídu bude použita následující tabulka.

SPJ, který bude řešen:	
Jak byla situace zjištěna:	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace:	
Kdy bude situace řešena:	
S použitím jakých metod bude intervence vedena:	
Způsob ověření efektivity intervence:	

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

Akce budou doplněny podle nabídky.

Název aktivity, akce	Datum	Realizátor
Adaptační den	3. 9. 2021 (6.A,B)	školní metodik prevence, sociální pedagog
Adaptační den	6. 9. 2021 (6.C,D)	výchovný poradce, sociální pedagog
Adaptační den	7. 9. 2021 (6.E,F)	výchovný poradce, školní metodik prevence

2. 4. Volnočasové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce, kroužku	Den a čas	Vyučující/lektor
Minivolejbal	pondělí 14.00 – 15.30 (1x za 14 dní)	Mgr. Dillingerová
Výtvarný kroužek (2.C)	čtvrtek 12.00 – 13.30 (1x za 14 dní)	Mgr. Ptáčková
Výtvarný kroužek (2.A,B)	čtvrtek 12.00 – 13.30 (1x za 14 dní)	Mgr. Ptáčková
Fotbal (3. – 5. r.)	středa 13.45 – 14.30	Mgr. Kříženecký
Fotbal (3. – 5. r.)	pátek 13.45 – 14.30	Mgr. Kříženecký
Filosofie pro děti (1.st.)	úterý 16.15 – 17.00	Mgr. Jozová
Hravá fyzika	pátek 14.00 - 15.30	Mgr. Mikeš
Klub zábavné logiky a deskových her	čtvrtek 13.00 – 14.30	Mgr. Zahradníček
Angličtina 1.A (JŠ Camberwell)	čtvrtek 12.15 – 13.00	Mgr. Rejdová
Angličtina 1.B (JŠ Camberwell)	čtvrtek 13.00 – 13.45	Mgr. Přerovská
Angličtina 1.C (JŠ Camberwell)	pondělí 13.00 – 13.45	Mgr. Kolářová
Angličtina 1.D (JŠ Camberwell)	úterý 13.00 – 13.45	Mgr. Přerovská
Angličtina 1.D,E (JŠ Camberwell)	úterý 14.00 – 14.45	Mgr. Přerovská
Angličtina 2.A (JŠ Camberwell)	středa 13.15 – 14.00	Mgr. Kollarová

Angličtina 2.B (JŠ Camberwell)	středa 13.15 – 14.00	Mgr. Dillingerová
Angličtina 2.C (JŠ Camberwell)	úterý 13.00 – 13.45	Mgr. Ptáčková
Angličtina 2.D (JŠ Camberwell)	čtvrtek 13.15 – 14.00	Mgr. Kollarová
Angličtina 2.E (JŠ Camberwell)	čtvrtek 14.15 – 15.00	Mgr. Kollarová

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE SOCIÁLNĚ – PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Součástí PP na školní rok 2019-2020 je materiál „Program proti šikaně“.

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
KS Policie ČR	tiskový odbor	p. Bajcura
Městská policie	tiskový odbor	p. Štýfal

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Záznamy o sociálně patologických jevech, které se vyskytly ve škole, jsou zapisovány do sešitu o prevenci, podepisovány školním metodikem prevence, rodičem dítěte a dalším učitelem, který se jednání účastní. Zároveň je zapsán zápis do sešitu o jednání s rodiči (ve sborovně školy) a podepíší ho všichni přítomní.

Záznam vzdělávacích akcí pro učitele i žáky je v plánech práce školy na jednotlivé měsíce a u školního metodika prevence. Obsah akcí bude námětem diskuzí v hodinách výchovy ke zdraví a občanské výchovy.

Na závěr školního roku bude zpracovávána Závěrečná zpráva o plnění PP.

VII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele školy s preventivním programem		
Seznámení pedagogického sboru školy s preventivním programem		

Zpracovala: Mgr. Lenka Pfefferová